

אז מה אומר המצפן שלנו - תורת החסידות, על מצות הצדקה?

"בהשקפה ראשונה, אין כל חילוק בין נתינת סכום מסויים בפעם אחת או בפעמים רבות... [כי] העיקר הוא - גודל הסכום שנותן לצדקה... ואדרבה - הוא (=מקבל הצדקה) מעדיף שיתנו לו את הכל בפעם אחת, וחסל!"
(התוועדיות תשד"מ חלק ד)

הרבי אומר: לכאורה מה שחשוב הוא **כמה** נותנים, ואם כבר נותנים - אז שיהיה בתשלום אחד, "בפעם אחת, וחסל", לא?

הרבי משיב, שהתשובה לכך נמצאת ב"איגרת הקודש" של אדמו"ר הזקן. איגרת הקודש היא כידוע החלק הרביעי של התניא, ושם מסביר אדמו"ר הזקן את המעלה הגדולה שבנתינה לצדקה שוב ושוב, פעמים רבות. תחילה מביא אדמו"ר הזקן הסבר של הרמב"ם על פי החלק הנגלה של התורה, ולבסוף הסבר על פי פנימיות התורה - תורת החסידות.

מה ההסבר על פי הנגלה?

"כי הרמב"ם ז"ל ביאר היטב טעמו ונימוקו, כדי לזכך הנפש ע"י רבוי המעשה..."

כל מעשה שאדם עושה משפיע על המידות והתכונות של הנפש. נתאר לעצמנו אדם קמצן, שקשה לו מאוד להיפרד מרכושו. איך הוא מרגיש כשהוא נותן צדקה? בפעמים הראשונות קשה לו מאוד, אבל אם הוא מתגבר וממשיך לתת למרות זאת, הדבר משפיע עליו לאט לאט, עד שבסופו של דבר תכונות נפשו משתנות ומתהפכות והוא הופך לאדם נדיב.

האם זה יקרה בפעם אחת? ודאי שלא. אם הוא ייתן צדקה "בפעם אחת וחסל" - הוא יישאר קמצן. רק אם הוא ירגיל את עצמו לתת שוב ושוב, בסופו של דבר הוא יתגבר על המידה הרעה של הקמצנות וירכוש את מידת הנדיבות. לכן כדאי לתת צדקה שוב ושוב, פעמים רבות, כדי 'לזכך' ולתקן את תכונות הנפש ולרכוש לעצמנו מידות טובות.

זה ההסבר של הנגלה, אבל זה עדיין לא ההסבר של החסידות.

על פי החסידות, מצוה שאדם עושה משפיעה לא רק על עצמו ועל נפשו, אלא על העולם כולו; ולא רק על העולם הזה, אלא גם על העולמות העליונים.

זה נכון בכל המצוות, ובמיוחד כשמדובר במצוות צדקה. הרי צדקה היא לא רק מטבעות ושטרות. כשאדם נותן לצדקה כסף שעליו הוא עבד קשה, כל העמל והטרחה שלו מושקעים בתוך הכסף הזה. זה כאילו חלק מחייו נמצא שם. וכשהכסף הזה מגיע לעני, העני יכול לקנות בזה מזון ועוד צרכים בסיסיים כדי לחיות את נפשו. אם כן, בכל פעם שאדם נותן צדקה משלו – הוא כאילו נותן פיסת חיים.

← **וכשאני נותן חיים, גם הקב"ה נותן חיים – אומר אדמו"ר הזקן.**

הנה מקרא מלא דיבר הכתוב "פעולת צדקה לחיים".

דהיינו, שפעולתה וסגולתה להמשיך חיים עליונים מחיי החיים אין סוף ברוך הוא... כי באתערותא דלתתא [=בהתעוררות של מטה], להחיות רוח שפלים דלית ליה מגרמיה כלום [=שאין לו משלו כלום] – אתערותא דלעילא [=התעוררות של מעלה].

כשיש התעוררות של מטה, כלומר כשאנו 'מתעוררים' בעולם הזה לעשות מעשה טוב – אנחנו גורמים 'התעוררות' דומה למעלה. וכשאדם נותן צדקה למישהו שאין לו, הוא מעורר נתינה והשפעה למעלה, בעולם העליון.

זו הסיבה שנתינת הצדקה היא סגולה כל כך מופלאה. לכן נותנים צדקה לרפואה, לברכה, להצלחה – אפילו לפני שאופים עוגה טעימה. כי הצדקה שלי משנה משהו למעלה. אני נותנת ברכה – וה' נותן ברכה. אני נותנת חיים – וה' נותן חיים.

← **ולכן – כותב אדמו"ר הזקן:**

"להיות מעשה הצדקה נעשית בפעמים רבות, וכל המרבה הרי זה משובח, ולא בפעם אחת ובבת אחת..."

כי כל נתינה קטנה בעולם הזה, גוררת נתינה עצומה בעולם העליון.

ומסיים אדמו"ר הזקן:

"ולכן אמרו רבותינו ז"ל: גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה..."

הצדקה מביאה לברכה מלמעלה, ועוד ברכה מלמעלה, ועוד ברכה מלמעלה, עד שכל הברכות האלה מצטרפות יחד ומביאות את הגאולה האמיתית והשלימה!